

Handläggare
Karin Kebbe Helin
08-454 88 02

Till
Direktionen

Bilaga 1, Underlag till förslag, Taxa för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll

Bakgrund

Efter fyra år med befintlig sotningstaxa bedömer SSBF att det finns behov av revidering. Syftet är dels att uppnå en bättre kostnadstäckning för hela sotningsverksamheten, så att verksamheten kan utföras med bra service, hög kvalitet och en god arbetsmiljö. Syftet är även att stärka brandskyddet.

Därtill har Sveriges kommuner och Regioner (SKR) tillsammans med Skorstensfejarmästarnas riksförbund (SSR) gått ut med en ny rekommendation till kommunerna om att byta sotningsindex för årlig justering av sotningstaxan.

Medlemskommunernas befintliga taxor har en något olika viktning beroende på leverantörens förutsättningar för utförande av tjänsten med till exempel avstånd mellan hus. Befintliga taxor är därför uppdelade i två varianter. De mer glesbebyggda kommunerna Vallentuna, Värmdö och Österåker har en taxa. Övriga medlemskommuner har en annan taxa. I lagda förslag önskar vi även skilja ut Stockholms stad på grund av sotningsleverantörernas extra kostnader kopplat till vägtullar och parkering.

Sammanfattning

Följande punkter föreslås revideras eller kompletteras i taxan;

1. Skapa kostnadstäckning för SSBF:s arbete med organisering och verksamhetsledning av sotningsverksamheten
2. Lägg till administrativ kostnad för ansökning om egensotning
3. Likrikta medlemskommunernas taxor
4. Ersätta sotningsindex med PKV för årlig justering av taxan
5. Lägga till posten tjärsotning i taxan
6. Skapa kostnadstäckning för sotningsleverantörernas kostnader kopplat till transporter och drivmedel
7. Skapa kostnadstäckning för timtaxa för samordnad sotning och brandskyddskontroll

1. SSBF:s organisering av sotningsverksamheten

SSBF ansvarar för medlemskommunernas räkning för att organisera en sotningsverksamhet och se till att eldstäder med tillhörande rökkanaler och imkanaler rengörs (sotas) och kontrolleras ur brandsäkerhetssynpunkt.

Utförandet av sotningstjänsterna kan enligt Lagen om skydd mot olyckor (LSO) läggas ut på entreprenad men det yttersta ansvaret för sotningsverksamheten kan inte avtalas vidare. SSBF har under de senaste fem åren utvecklat sin sotningsverksamhet.

Även om utförandet sker av upphandlade leverantörer är SSBF ansvarig för att sotningsverksamheten är fungerande och rättssäker och att verksamheten är förutsägbar och förståelig för kommuninvånarna. Det krävs tillräckliga resurser för att organisera, utveckla, upphandla och följa upp en sammanhållande sotningsverksamhet. Kostnadstäckningen i taxan för SSBF:s arbete med sotningsverksamheten har inte följt med i utvecklingen av sotningsverksamheten. Täckning i taxan för SSBF:s sotningsverksamhet har inte förändrats sedan 2010 då den motsvarade 15% av en heltidstjänst. SSBF:s resurser för sotningsverksamheten motsvarar i nuläget 2 heltidstjänster.

Självkostnadsprincipen för en kommunal taxa gäller som huvudregel oberoende av om verksamheten bedrivs i egen regi eller genom anlitade utomstående leverantörer. Alla relevanta och indirekta kostnader som verksamheten ger upphov till ska ingå i en självkostnadsberäkning. Kostnadsberäkning för att räkna ut kostnadstäckning för SSBF:s organisering samt verksamhetsstyrning av sotningsverksamheten följer nedanför.

Kostnadstäckning för SSBF:s verksamhetsledning ingår i taxan och faktureras sedan av SSBF till upphandlade Leverantörer en gång per kvartal. Se nedan vilken avgift som fakturerades per utfört arbete för varje typ av arbete.

Ursprunglig avgift, är den tidigare fastställda avgiften som ingår i befintlig taxa, den var sammanlagt på 61 kr. Beräknad på en tjänst på 15 % av en heltidstjänst. Med två heltids tjänster för verksamhetsledning och administration av sotningsverksamheten ändras avgiften från 61 kr till 122 kr.

Förändring av avgift som SSBF fakturerar upphandlad leverantör per kvartal, per utförda tjänster.

	Befintlig avgift	Föreslagen avgift
Avgift per besök sotning	15,8	31,6
Avgift per besök brandskyddskontroll	20,8	41,6
Avgift per besök samtida sotning och brandskyddskontroll, objektstaxa	24,2	48,4
Avgift per besök för timtaxa	15,8 eller 20,8	37

Förändring av taxeposter för att täcka fakturering enligt ovan, Danderyd, Lidingö, Stockholm stad, Solna, Sundbyberg, Täby och Vaxholm

	Befintlig taxa	Föreslagen taxa
Objektsavgift sotning, första objekt	444	476
Objektsavgift brandskyddskontroll, första objekt	678	720
Objektsavgift samtida sotning och brandskyddskontroll	975	1023
Servicebil, sotning på timtaxa, Stockholm stad		256
Servicebil, sotning på timtaxa, övriga kommuner		75

Förändring av taxeposter för att täcka fakturering enligt ovan, Vallentuna, Värmdö och Österåker

	Befintlig taxa	Föreslagen taxa
Objektsavgift sotning, första objekt	489	521
Objektsavgift brandskyddskontroll, första objekt	750	792
Objektsavgift samtida sotning och brandskyddskontroll	1126	1174
Servicebil, sotning på timtaxa		75

2. Fastighetsägarens ansvar vid egensotning

Fastighetsägare har rätt att ansöka till SSBF om att ta på sig ett större ansvar för sin sotning genom så kallad egensotning. Det betyder att ansvaret för utförandet av sotningen övergår från upphandlad sotningsleverantör till fastighetsägaren.

SSBF har i sin hantering av egensotning samt uppföljning av eldstadsrelaterade bränder upptäckt att fastighetsägarna ofta har brustit i sin förståelse över vad egensotningen innebär och ser ett behov av en ökad kommunikationsinsats vid handläggning av egensotningsansökningar.

SSBF följer löpande upp avtalade sotningsleverantörers utförande av sotningstjänster, men har hitintills inte haft möjlighet att följa upp att egensotare utför sina sotningar enligt fastställda frister. SSBF ser ett behov av att utveckla ett system för uppföljning av egensotarens utförande av sotning.

För att täcka en utökad kommunikationsinsats vid egensotningshandläggning, samt uppföljning av egensotarens sotning önskar SSBF införa en administrativ avgift för ansökan om egensotning. Den administrativa avgiften skulle vara en engångskostnad och skulle inte tas ut om fastighetsägaren ansöker om förlängning av egensotning efter medgivandets gällandetid har löpt ut. Kostnadsberäkning för att räkna ut kostnad för administrativ avgift för egensotning följer nedan.

Egensotning

En halv myndighetstimme hos SSBF/ avgift för ansökan om egensotning	614 kr
--	--------

3. Likriktning av medlemskommunernas sotningstaxor

Medlemskommunerna i Danderyd, Lidingö, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby och Vaxholm har samma underlag för beräkning av taxor. Taxorna har dock införts vid avtalsstart vid olika år och har därmed indexjusterats något olika. Skillnaden är marginell och det skulle öka tydligheten om taxan kunde vara samstämmig för dessa kommuner. Se nedan hur ändringen faller ut.

Jämförelse sotningstaxorna

	Stockholm	Danderyd, Lidingö, Solna, Sundbyberg, Täby, Vallentuna	Förändring taxa
Objektstaxa 1.1	443 kr	444 kr	+ 1 kr
Objektstaxa 2.1	677 kr	678 kr	+ 1 kr
Objektstaxa 3.1	973 kr	975 kr	+ 2 kr
Timtaxa 4.1	554 kr	555 kr	+ 1 kr
Timtaxa 4.2	852 kr	853 kr	+ 1 kr

4. Nytt index för årlig justering av sotningstaxa

Sveriges kommuner och regioner (SKR) och Skorstensfejarmästarnas riksförbund (SSR) har tillsammans tagit fram en ny rekommendation om index för årlig återkommande justering av sotningstaxor. Den nya rekommendationen är att Prisindex för Kommunal Verksamhet (PKV) används för justering av sotningstaxor och att taxorna justeras den 1 januari.

Rekommendationen är att de kommuner som använder det befintliga sotningsindexet snarast möjligt bör undersöka möjligheterna att byta. SKR och SSR kommer att fortsätta publicera sotningsindex under en övergångsperiod på fem år. Det innebär att sotningsindex publiceras sista gången år 2029.

SSBF föreslår att övergång till nytt index sker den 1 januari 2027. Taxan indexhöjs årligen. SSBF föreslår att föreslagna taxor indexhöjs med nuvarande sotningsindex 2025 och 2026 för att sedan övergå till nytt index 2027.

5. Tjärsotning

Tjära är mycket brandfarligt och det är när tjära i en rökkanal antänds som en soteld startar. En soteld kan leda till mycket höga temperaturer i rökkanalen och till att hela hus brinner ner. I SSBF:s sammanställning över eldstadsrelaterade bränder från april 2023 tom april 2024 har 18 uttryckningar orsakats av en soteld, därav hade sotarna vid fem av dessa objekt noterat i samband med sotning att det fanns tjära i rökkanalen.

Ansvar för att se till att svår och riklig tjära avlägsnas har tidigare lagts enbart på fastighetsägaren. Sotaren kan inte avlägsna svårborttagbar tjära med en normalsotning med vanligt förekommande verktyg. Sotaren har därför informerat om tjäran och framfört att en tjärsotning behöver ske snarast.

SSBF bedömer nu att eftersom SSBF har ansvaret för utförandet av sotningstjänsterna bör det även innefatta den brandfarligaste typen av sot. SSBF föreslår därför följande ordning; När det finns mycket tjära och tjäran har sådan karaktär att den inte kan avlägsnas med vanligt förekommande verktyg, samt om anläggningens tekniska brandskydd samt omgivande miljö ger en ökad risk för spridning av brand, ska sotaren meddela fastighetsägaren eller nyttjanderättshavaren om detta och avisera en ny tid för en Tjärsotning. En tjärsotning har en egen punkt i sotningstaxan och ska debiteras som en sådan. Tjärsotning ska debiteras med timtaxa.

Tjärsotning	
Utförs på timtaxa och följer punkt 4.1 sotning per timme och person	

6. Transporter

Utförande av sotningstjänster i restauranger och flerfamiljshus debiteras enligt timtaxa. Befintlig timtaxa har inte räknat in avgifter för parkeringskostnader, vägtullar och drivmedel. För att uppnå kostnadstäckning för arbete som utförs på timtaxa behöver punkten servicebil, inkluderas i taxan.

Debitering för restid, när arbete har utförts på timtaxa har tidigare haft en egen post i taxan. För att hålla taxan kort och koncis önskar vi flytta punkten restid till att ingå i timtaxan.

I Stockholms stad behöver, förutom drivmedel, även kostnader för vägtullar och parkering täckas. Stockholms stad är indelat i 6 sotningsdistrikt enligt följande; Distrikt 1+2 (City), Distrikt 3+6 (Västerort), Distrikt 4+5 (Söderort). I distrikt 3–6 utförs merparten av arbetet i småhus och på objektstaxa. I distrikt 1–2 utförs samtligt arbete på timtaxa. Det blir därför med utgångspunkt från arbete i distrikt 1–2 som Servicebil räknas ut. Beräkning för kostnadstäckning transporter följer nedan.

Vägtullar

Sotningsleverantör i city utför i snitt två arbeten i flerfamiljshus eller restaurang per arbetsdag. För att ta den mest miljövänliga och effektiva vägen till platsen där sotningstjänster ska utföras används ringleder runt Stockholm. Det innebär att vägtullar behöver betalas för minst två tillfällen och det resulterar i att maxavgiften för vägtullar på 135 kr per bil uppnås.

Parkeringsavgifter

Sotarnas bilar ska sedan parkeras under de i snitt 6,5 timmar som arbetsdagen ger där bilarna står stilla mellan transporter mellan olika arbeten, lunch och resväg tillbaka till sotarkammaren. Det finns 3 parkeringszoner i Stockholms stad city och för att ta ut ett medianvärde för parkeringskostnad räknas på zon 2 med en timkostnad på 35 kr.

Vägtullar och parkering

Vägtullar	135 kr
Parkeringskostnad	35 kr á 6,5 timmar = 227,5 kr
Summa kostnader	362,5 kr
Antal arbeten per dag som servicebilkostnaden delas på, 2 st.	362,5 kr/2 =181 kr
Summa	181 kr

Drivmedel

Drivmedelkostnad bensen/diesel	25 kr per mil*
Drivmedelkostnad el	12 kr per mil*
Medelbelopp drivmedelskostnad	19 kr per mil
Schablon antal körda mil per arbete på timme i Stockholms stad	2 mil
Beräkning	19 kr * 2 = 38 kr
Summa	38 kr

*Schablonbelopp framtaget av Skatteverket 2024

Avgift servicebil, Stockholms stad

Vägtullar och parkering	181 kr
Drivmedel	38 kr
Avgift servicebil	219 kr

Avgift servicebil, Danderyd, Lidingö, Solna, Sundbyberg, Täby och Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker

Drivmedel	38 kr
Avgift servicebil	38 kr

7, Samtidig sotning och brandskyddskontroll

Samtidig sotning och brandskyddskontroll i timtaxan (punkt 4.3) har en lägre debitering än enskild brandskyddskontroll (punkt 4.2). Båda arbetena behöver utföras av en utbildad brandskyddskontrollant och behöver därför ges kostnadstäckning för den personal med högre utbildning som krävs. Detsamma gäller för efterkontroll brandskyddskontroll (punkt 4.4) som även sker av en utbildad brandskyddskontrollant. Det betyder att avgiften för samtida sotning och brandskyddskontroll per timme, samt efterkontroll brandskyddskontroll behöver likställas med avgift för brandskyddskontroll per timme. Se nedan hur ändringen faller ut.

**Avgift timtaxa samtida sotning och brandskyddskontroll, Danderyd, Lidingö, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby och Vaxholm
Stockholms stad**

	Befintlig taxa	Förslag ny taxa	Förändring taxa
4.2 Brandskyddskontroll per timme och person, inklusive restid	853 kr	853 kr	
4.3 Samtidig sotning och brandskyddskontroll per timme och person, inklusive restid	703 kr	853 kr	150 kr
4.4 Efterkontroll per timme och person, inklusive restid	703 kr	853 kr	150 kr

**Avgift timtaxa samtida sotning och brandskyddskontroll, Vallentuna,
Värmdö och Österåker**

	Befintlig taxa	Förslag ny taxa	Förändring taxa
4.2 Brandskyddskontroll per timme och person, inklusive restid	844 kr	844 kr	
4.3 Samtidig sotning och brandskyddskontroll per timme och person, inklusive restid	697 kr	844 kr	147 kr
4.4 Efterkontroll per timme och person, inklusive restid	697 kr	844 kr	147 kr